

ANDY
MURRAY

ANDY

MURRAY

Campion la Wimbledon

Traducere din engleză de
Diana Grigoriu

**VICTORIA
BOOKS**

The original title of this book is:
Andy Murray: Champion: The Full Extraordinary Story,
by Mark Hodgkinson.

Copyright © 2012, 2013 by Mark Hodgkinson. All rights reserved.

© Publica, 2014, pentru ediția în limba română.

ISBN 978-606-8360-62-1

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Hodgkinson, Mark

Andy Murray : campion la Wimbledon / Mark Hodgkinson ;
trad.: Diana Grigoriu. - București : Publica, 2014
ISBN 978-606-8360-62-1

I. Grigoriu, Diana (trad.)

796.342(41) Murray,A.
929 Murray,A.

VICTORIA BOOKS este un imprint al editurii PUBLICA

EDITORI:

Cătălin Muraru
Silviu Dragomir

REDACTOR:

Liviu Uleia

DTP:

Florin Teodoru

DIRECTOR EXECUTIV:

Bogdan Ungureanu

DESIGN:

Alexe Popescu

CORECTORI:

Rodica Crețu
Elena Bițu

Pentru Amy, Molly și Rosie

CUPRINS

Interviu cu Boris Becker 9

Prolog 13

1. Națiunea cu cel mai slab
tenis de pe pământ 19

2. Antrenorul de care le pasă tuturor 69

3. Un trup ca o mașină 123

4. Gluma care s-a sfârșit prost 157

5. Iubită, pictoriță, șoferiță, coafeză 205

6. Faimă și avere 235

7. Primul de la Fred încoace 285

Mulțumiri 347

Raportul carierei lui Andy Murray 349

Interviu cu Boris Becker

„Ziua când Andy Murray a câștigat la Wimbledon a fost ziua în care și-a schimbat întreaga viață, precum și ziua când m-am gândit: «Nu va mai trece mult și îi vom spune Sir Andy». Murray se află acum la alt nivel.

Este un moment deosebit pentru un jucător de orice naționalitate acela în care devine campion la Wimbledon, dar înseamnă enorm când concurezi pe iarba de acasă și ești primul britanic din ultimii 77 de ani care ține în brațe trofeul. Marea Britanie așteptase asta de mult timp. În minutele, orele și zilele de după finală, sunt sigur că Murray se gândea: «Oau!», dar cred că i-ar putea lua o vreme până să își dea complet seama ce a făcut pe Terenul Central. Va exista un moment, poate după câteva luni, când va înțelege – este posibil ca asta să nu se întâmple până când va reveni la Clubul

Englez*, în 2014, pentru a-și apăra privilegiul campionului de a deschide turneul prin primul meci pe Terenul Central. Să se întoarcă în calitate de campion la Wimbledon va fi ceva special pentru Murray, genul de moment despre care va dori să le povestească nepoților.

M-am aflat pe Terenul Central și vă pot spune că a fost ceva emoționant și incredibil de intens. Atmosfera era electrică. Am intrat pe teren până să înceapă meciul și chiar și atunci gălăgia era atât de mare că abia te puteai auzi vorbind, iar mulțimea a devenit tot mai zgomotoasă pe măsură ce s-a derulat meciul. Murray este singurul dintre Cei Patru Mari care joacă un mare șlem acasă – nu și Novak Djokovic, Rafa Nadal sau Roger Federer –, iar în opinia mea asta este în avantajul lui Murray. Da, Murray resimte o mare presiune când concurează la Wimbledon, dar, dacă priviți jocul pe care l-a oferit, înflorește sub acea presiune. Oricare dintre jucătorii din vestiar v-ar spune că Wimbledonul este Marele Șlem numărul unu, competiția majoră pe care vrea cu adevărat s-o câștige. Există multe motive – istoricul, moștenirea, Loja Regală, faptul că se joacă pe iarbă și că turneul se ține în același loc de atât de mult timp. Pentru orice jucător de tenis, să câștige la Wimbledon este ținta supremă, iar acum Murray s-a alăturat grupului de jucători de elită care și-au gravat numele pe trofeu.

Ce s-ar fi întâmplat dacă Murray și-ar fi pierdut serviciul atunci când a servit pentru primul său titlu de Wimbledon? Aceasta este o întrebare la care

* Clubul Englez de Tenis de Câmp și Cricchet (engl.: All England Lawn Tennis and Cricquet Club).

probabil că nu vrem să ne gândim prea mult. În acel moment, Murray se confrunta cu un Djokovic foarte puternic. Dar Murray a răzbit prin acel ghem – deși, așa cum a afirmat mai târziu într-un interviu acordat pe teren lui Sue Barker, nu-și prea amintește cum s-a sfârșit ultimul punct, cu Djokovic care a lovit un rever în fileu. Murray a demonstrat o mare forță psihică și fizică în acele momente finale și a obținut recompensa pentru toată munca depusă, cu toate acele adevărate tabere de instrucție din Miami. A fost un meci epuizant – a avut numai trei seturi, dar s-a simțit ca de cinci seturi – și sunt sigur că Murray s-a bucurat că l-a terminat atunci când a făcut-o. A fost un moment istoric când Murray a câștigat acel ultim punct și sunt convins că toți aceia care ne-am aflat pe Terenul Central suntem mulțumiți că putem să privim înapoi către ziua aceea și să spunem: «Am fost acolo».

Prolog

Iată-ne deci urmărind ultimul episod a ceea ce comentatorii americani au supranumit „Wimble-ghedon“ – în aproape întregul interval de două săptămâni, ei vorbind de parcă n-ar mai fi fost un turneu de tenis, ci un film cu buget mare despre dezastre pe suprafața de iarbă. O „apocalipsă“ standard de la Hollywood, doar că toți protagoniștii erau îmbrăcați în alb și se ștergeau cu prosoapele la fiecare câteva minute. Pe Terenul Central, Andy Murray servea pentru a deveni – așa scrie pe trofeu – Unicul Campion Mondial de la Clubul Englezesc de Tenis de Câmp; turnul Bisericii Sfânta Maria din Wimbledon nu se afla în flăcări, deși poate că ar fi trebuit. Acesta era tenisul de câmp, de parcă și l-ar fi reimaginat James Cameron.

Fuseseră două săptămâni dintre cele mai imprevizibile – Rafa Nadal pierduse în prima zi, Roger Federer și Maria Șarapova fuseseră eliminați în ziua a treia, Serena Williams nu răzbătuse până la treburile serioase de la finalul turneului –, iar campionatul anului 2013 urma să se termine prin haosul și criza din mintea lui Andrew Barron Murray. Când Murray, la serviciu cu avantajul celor două seturi și al conducerii cu 5-4, ajunsese la 40-0 pentru a-și oferi trei mingi de campionat, existase o voce lăuntrică ce-i spunea: „Andy, ești pe cale să câștigi la Wimbledon. Ești pe cale să devii primul campion britanic cu pantaloni

scurți, primul britanic ce va înălța cupa, de la epoca mingilor-dinozaur a lui Fred Perry încoace“. Până la urmă, acea voce îi spunea: „Cine își pierde serviciul pe iarbă la 40-0? Serios, cine poate fi atât de nesăbuit încât să facă asta?“

Adevărul este că un film despre dezastre pe suprafața de iarbă nu reprezintă un nou gen; în fiecare vară, turneul este mai degrabă un „Wimble-ghedon“ decât o petrecere în aer liber, așa cum îl vede Clubul. Această falsă idilă victoriană este capabilă să spintece și să sfărâme psihicul unui jucător; fiind, totodată, un loc al jardinierelor suspendate, al căpșunelor și al atacurilor de panică. Era suficient să fii pe Terenul Central la finala feminină, jucată cu o zi mai devreme, pentru a ți se confirma aceasta, când nemțoaica Sabine Lisicki, această „Doris Becker“ care zâmbise pe tot parcursul rundelor, a vărsat lacrimi pe linia de fund, între servicii. În căutarea liniștii interioare pe teren, Novak Djokovic vizitase un templu budist în timpul zilelor libere din turneu; și Buddha al tenisului a salvat prima minge de meci cu un punct direct câștigător din voleu, iar pe a doua – cu un retur tăiat pe rever, dincolo de scoțian. Pentru a treia oară, Murray era doar la un punct de câștigarea „vârfului tenisului“; a împușcat un rever lung – egalitate. Apoi, brusc, forehandul lui Murray a aterizat în fileu, avantaj Djokovic – și nimeni, nici măcar vocea din capul lui Murray, nu putea fi sigur cine urma să meargă la Cina Campionilor din acea seară.

Desigur, Murray conducea cu două seturi. „Dar Novak nu e îngropat până nu e îngropat“, a gândit mama lui Murray, Judy, și nici atunci n-ai ști dacă

mai e vreun pic de viață în numărul unu mondial. Djokovic are reputația unui zombi al tenisului, cineva care a arătat cel mai bun joc atunci când părea învins. Un montaj BBC îl descriesese pe fostul campion ca „o parte om, o parte ființă supremă” și „omul de oțel”, în timp ce Tomas Berdych, care pierduse în fața lui Djokovic în sferturi, s-a întrebat pe Twitter dacă acesta nu avea „ADN din spațiu”, părându-i-se „un om al spațiului, felicitări”. Murray știa din propria experiență trecută de ce este capabil rivalul său; în finala de la US Open din 2012, sârbul a revenit de la un handicap de două seturi și, printr-o încleștare pe viață și pe moarte, a dus meciul în decisiv.

Iar dacă Andy, care fusese atât de aproape de victorie aici, la Wimbledon, avea să piardă propriul său serviciu, exista posibilitatea să nu-și mai recapete niciodată calmul și stăpânirea necesare câștigării meciului. În căldura copleșitoare de pe Terenul Central, 15 000 de oameni urmăreau fiecare mișcare a lui Murray – prim-ministrul David Cameron era în cămașă cu mâneci scurte în primul rând al Lojii Regale – și nu mai exista niciun loc liber pe iarba din fața ecranului uriaș de pe Henmann Hill. Alte 17 milioane dăduseră pe BBC One; cei mai mulți realizau că întreaga carieră a lui Murray la Wimbledon atârna de ghemul zece al celui de-al treilea set. Murray era încordat, panicat, emoționat și abia mai putea respira. Suferea așa cum nu mai suferise vreodată pe un teren de tenis (antrenorul său, Ivan Lendl, se înșelase când afirmase după finala din 2012 de la Wimbledon că scoțianul nu va mai repeta niciodată experiența acelui fel de presiune).

Mintea lui Murray era pretutindeni. Probabil că din acest motiv, când Murray a privit înapoi către acea duminică însorită, nu și-a amintit nimic clar despre ce s-a întâmplat la acel serviciu; experiența sa a rămas pentru el doar ceva estompat, care a durat 12 minute și 14 puncte. Murray era deja campion olimpic și la US Open. Și ce dacă? Asta nu-i prea era de ajutor aici. Așa cum nu-l ajuta nici psihologul sportiv. Nimic nu l-ar fi putut pregăti pentru asta – minge de break pentru Djokovic. Se spune că, după ce câștigi primul șlem, restul vieții tale în tenis devine mult mai ușor. Încercați să-i spuneți asta lui Murray, în timp ce servea pentru istorie.

Nimănui nu-i place mai mult decât lui Boris Becker să discute despre telenovela psihologică și lecțiile de viață dintr-un meci de tenis, iar germanul a speculat că Murray își arăta „inima și sufletul” în canicula albă de pe Terenul Central. Alt fost campion la Wimbledon, olandezul Richard Krajicek, a simțit că, la al zecelea ghem, „care mergea înainte și înapoi, pur și simplu nu-ți puteai da seama cine urma să câștige meciul, chiar dacă Andy avea un avantaj de două seturi”. După standardele sale, Lendl arătase aprins și agitat toată după-amiaza – era încordat și neliniștit, își părăsise de mai multe ori scaunul, în încercarea de a elibera tensiunea din picioare.

Existau două finaluri pentru acest film apocaliptic. Primul era că, în ziua a șaptea a celei de-a șaptea luni, Murray va deveni cel dintâi britanic din ultimii 77 de ani care câștigă Wimbledonul la masculin, punând capăt astfel așteptării ce dura de la victoria lui Perry din 1936. Murray n-a fost niciodată genul superstițios, dar... nu avea cum să

evite cifra 7! Își făcea a șaptea apariție într-o finală de Mare Șlem, încerca să-l împiedice pe Djokovic să câștige al șaptelea său turneu major și dorea să devină primul campion de simplu al Marii Britanii, indiferent de sex, de când Virginia Wade a câștigat titlul la feminin în 1977. Primul break al lui Murray din acest meci se petrecuse la a șaptea minge de break. Mai exista un alt posibil final – unul neplăcut –, acela ca Murray să devină cunoscut drept Omul-Cât-Pe-Aci Care N-a Putut Transforma Trei Mingi de Campionat.

Așa cum observase cineva în timpul turneului, Terenul Central este „un loc drăguț, unde se întâmplă lucruri îngrozitoare“. Acesta este un Club propulsat de teamă și adrenalină, nu de apă și prăjiturile. Când intră pe teren, jucătorii trebuie să treacă pe lângă un citat din poemul „Dacă“ a lui Rudyard Kipling: „Dacă îți poți da întâlnire cu Triumful și Dezastrul și îi poți trata la fel pe cei doi impostori“. În situația de față, poezia era amuzantă.

1

Națiunea cu cel mai slab tenis de pe pământ

Din câte s-a știut vreodată, Jane Henman n-a primit nicio scrisoare de amenințare. Cea mai mare vină a lui Judy Murray, după cum se spune uneori, este că nu e mama lui Tim Henman – aranjată, liniștită, tăcută și discretă. Că nu e o mamă din tenisul suburbiilor londoneze, înveșmântată în creații Laura Ashley* și în discreția clasei de mijloc înstărite. Că nu respectă codurile vestimentare.

Încă mai puteți auzi discutându-se despre incidentul din timpul Wimbledonului din 2006 – cu doamna Murray, care a întâmpinat greutăți când a vrut să intre în spațiul din Clubul Englezesc destinat membrilor pentru că purta blugi. Andy Murray tocmai câștigase meciul din turul trei împotriva lui Andy Roddick, ceea ce la momentul respectiv era cea mai mare victorie a carierei sale

* Femeie de afaceri galeză, creatoare de modă.

la un Mare șlem, dar situația era, vai, o încălcare a regulii anti-denim. Câteva zile mai târziu, Judy a scris un editorial despre cum Wimbledonul era „puțin prea formal pentru mine – eu nu sunt genul care să se îmbrace în rochii înflorate“.

Când Jane Henman dădea rarele interviuri prin care își promova linia de echipament de tenis pentru fete, refuza să discute cariera fiului ei – era o adevărată victorie pentru un ziarist să o facă să recunoască faptul că Tim chiar era copilul ei. Pe cât a putut, Jane Henman s-a retras din povestea lui Tim. Totuși nu există dubii că părinții din tenis sunt mai vizibili decât mamele și tații oricăror altor sportivi; un director de televiziune știe unde să-i găsească, lângă teren, în lojile pentru oaspeți ale progeniturilor lor, în timp ce trec prin ceea ce Judy Murray a numit o combinație de rău de mare și atac de cord.

Iar Judy n-a fost niciodată persoana care să stea liniștită sau să tacă. Au fost momente când Murray juca în fața a 15 000 de spectatori pe Terenul Central de la Wimbledon și era posibil pentru cineva care stătea pe latura opusă s-o audă pe mama acestuia mai tare decât toată mulțimea. Ivan Lendl a rugat-o odată: „Dacă vrei să mai stai în spatele meu, va trebui să-mi aduci dopuri de urechi“.

Judy Murray a fost numită „Mama Tigru din tenisul britanic“. De asemenea, i s-a mai spus și mult mai rău. Când deschide corespondența de dimineață, vă puteți întreba ce vitriol a mai livrat astăzi Poșta Regală, dacă va exista o nouă scrisoare în care să i se spună ce mamă înfiorătoare este. Cât e de îngrozitoare. Și că modurile în care strigă

„Haideeee!“ ori își arată dinții, agită pumnul sau îl încurajează cumva pe fiul ei aflat într-un meci de tenis sunt cu totul respingătoare. Fiind vorba despre tenis, otrava a fost deseori redactată și tipărită la computerul personal (posibil după o verificare a ortografiei) sau scrisă îngrijit de mână; întru câtva, ideea scrisorilor de amenințare pe hârtie Smythson* pare mai calculată și mai jignitoare.

Într-un interviu din *The Times* în timpul celor două săptămâni de Wimbledon, Judy a spus: „Înainte, eram îngrozită de scrisori. O bună parte din părerea mea despre mine însămi, ca în cazul celor mai multe mame, se bazează pe faptul că aș fi un bun părinte. Era incredibil de dureros să primesc scrisori de la oameni pe care nu-i cunoșteam – și care nu mă cunoșteau pe mine – în care îmi spuneau că le făceam rău copiilor mei. Mi-a zdruncinat încrederea. O vreme am încercat să mă schimb. Se pare că oamenii se simțeau ofenșați de pumnul meu ridicat în aer când îl susțineam pe Andy din tribună. Așa că am devenit mai reținută, dar nu era natural. Un prieten m-a întrebat: «De ce ești atât de tăcută?» Am redevenit deci cum eram înainte. Așa mă simt mult mai bine. Sper doar ca oamenii să mă accepte așa cum sunt“.

Nu e ca și cum lumea tenisului n-ar mai fi văzut o mamă puternică. Gloria Connors îl îndemna pe micul Jimmy „să joace ca un animal scos din minți“ și „să-mi îndese mingea pe gât; și a învățat să facă asta pentru că a aflat că, dacă aveam ocazia,

* Producător britanic de papetărie de lux.

i-o îndesam eu lui!“ Mama lui Ivan Lendl, Olga, era feroce. Când Ivan era băiețel, povestea spune că Olga îl plesnea cu palma stângă dacă acesta îi răspundea obraznic, până când și-a spart ceasul la una dintre lovituri, după care a fost nevoie să țină minte că băiatul trebuie plesnit cu dreapta. Un număr vechi din revista *Sports Illustrated* relatează cum Ivan a refuzat inițial să-și mănânce morcovii și mazărea; Olga a pus un cronometru la zece minute și a părăsit camera – Ivan a știut că era cazul să-și lingă farfuria!

Acestea două sunt reprezentantele matriarhatului în tenis. Și totuși uneori pare că Judy Murray, care n-a încercat niciodată să-l transforme pe Murray într-un jucător de tenis ca pe un bătaș de stradă și care cu siguranță nu și-a lovit niciodată fiul, a devenit cea mai controversată mamă din istoria sportului. Poate pentru că Lendl și Connors au jucat într-o eră mai blândă, înaintea invenției „agitatorilor“ și a postărilor de pe internet. Dacă derulați comentariile de sub un articol despre Judy, veți fi șocați de nivelul de furie. „Știu că nu sunt prea iubită“, a spus ea. Ați putea crede, din cauza reacțiilor pe care le provoacă, că s-ar afla în aceeași primă ligă a coșmarurilor parentale cu tatăl Jelenei Dokici, Damir, care a amenințat cândva că-l va ucide pe ambasadorul australian în Serbia cu un lansator de rachete. Sau cu Jim Pierce, tatăl lui Mary, în desfășurătorul căruia se numără exclamația „Dă-i bătaie, Mary, ucide-o pe cățea“, din timpul unui meci, dar și pumnul adresat bodyguardului ei. De când doamnele au început să-și facă apariția la petrecerile victoriene în aer liber, tenisul britanic

a avut partea lui de scandaluri și controverse, dar Andy Murray este cu siguranță primul jucător din circuitul principal care a fost nevoit să-și apere mama în fața atacului verbal al unui adversar.

Una dintre rarele ocazii când Murray a petrecut cele 90 de secunde ale schimbării terenului vorbind urât cu un adversar a avut loc pentru că Juan Martin Del Potro, care mai avea un an și ceva până să câștige la US Open, a adus-o pe Judy în discuție. Murray și argentinianul disputau un meci nocturn pe zgura de la Roma în 2008, iar Murray era supărat că Del Potro nu-și ceruse scuze după ce, aparent, trimisese în mod intenționat o minge spre capul său. Răspunsul lui Del Potro a fost că Murray și mama lui nu se schimbaseră față de zilele junioratului, „erau în continuare la fel”; se pare că sud-americanul insinua că Judy îl asurzea.

În tenis au loc certuri de pe scaun mai mult decât în oricare alt sport, iar cei doi tineri au stat acolo, în scaunele lor, spumegând de mânie timp de un minut și jumătate. Nimeni nu-și amintea să-l fi văzut pe Murray atât de furios pe teren, iar arbitrul i-a cerut să se calmeze. „S-au spus o grămadă de lucruri rele despre mine și asta nu prea m-a deranjat. Dar cred că atunci când oamenii încep să vorbească despre familia ta, e normal dacă nu tolerezi acest fapt prea bine. Să se vorbească nepotrivit despre mama ta, care este una dintre cele mai draguțe doamne pe care le vei întâlni vreodată? Nu cred că-i chiar frumos!”

Cândva, antrenarea „naționalei” Scoției, iar acum căpitanul echipei britanice pentru Fed Cup (competiția pe echipe de la feminin), Judy s-a

întrebat dacă e la mijloc o discriminare sexuală în întreaga lume a tenisului. Richard Williams a început să planifice viețile în tenis ale lui Venus și Serena încă dinainte ca ele să se nască – soția lui nu era sigură dacă mai voia copii, dar el, sperând să crească niște campioni de tenis, i-a ascuns anticoncepționalele. Oamenii nu-i spun să nu se mai bage. Rafa Nadal a avut un singur antrenor, unchiul său Toni, iar familia sa este lăudată pentru legăturile strânse din cadrul ei („ca sicilienii, dar fără ranchiună și arme“, a scris autorul care a colaborat cu Nadal la întocmirea memoriilor sale). Tatăl lui Novak Djokovic, Srdjan, a apărut într-un an la US Open într-un tricou imprimat cu figura mare a fiului său și asta că nu a deranjat pe nimeni; să fi încercat Judy un asemenea truc și să fi văzut atunci scrisori. O grămadă de misive otrăvitoare, scrise îngrijit.

Oare are tenisul modern o regulă pentru bărbații din familiile jucătorilor și o alta pentru femeii? „Cred că multe dintre probleme derivă din faptul că sunt femeie“, a spus ea. „Oamenii par prea preocupați de o mamă care își împinge de la spate fiii. Dacă eram bărbat, nimeni nu s-ar fi sinchisit.“

Nu s-a explicat niciodată riguros cum se face că Judy a pus bazele acestei „obsesii a controlului“, ținând cont de faptul că locuiește în Scoția, având alte obligații și ajungând numai la o mică parte din turnee pe parcursul unui an. În timp ce Murray locuiește în Anglia și petrece cea mai mare parte a anului pe drumuri, fie jucând în turnee, fie torturându-și plămânii în serii de antrenamente în Miami. Chiar dacă Judy și Andy continuă, evident,

să vorbească despre tenis, cea mai mare parte a conversațiilor lor decurge așa cum v-ați aștepta între mamă și fiu. Există fotografii depuse la dosar de paparazzi cu Judy și Andy care fac împreună cumpărăturile, cei doi cărând o rolă de hârtie igienică și o masă de călcat; puteți să puneți pariu că n-au umplut momentele de tăcere cu o disecție a reverului lui Roger Federer.

În timpul campionatului din 2013, Judy a locuit într-una dintre camerele de oaspeți ale casei fiului său, în Oxshott, ținutul Surrey; la fel făcuse și la edițiile anterioare de Wimbledon, considerând că așa îi va putea oferi mai mult sprijin moral. Asta nu înseamnă că Judy era obsedată de control. „Chestia cu cordonul ombilical a fost mereu o exagerare. Am fost foarte implicată în tenisul jucat de el cât a fost mic, dar este ridicolă ideea că-mi petrec timpul ordonându-i ce să facă. Este propriul stăpân. Dar îi place să aibă susținere morală atunci când presiunea este mare. Are o echipă numeroasă, însă toți îi sunt angajați...”, a declarat ea în *The Times*. „Câteodată este mai ușor să vorbești despre sentimentele și temerile tale cu prietena sau cu familia decât cu echipa de antrenori, care sunt mult mai în vârstă și toți bărbați.”

Totuși ar fi greșit să ne imaginăm că dialogurile lor au fost dominate de tenis; era la fel de probabil, dacă nu mai probabil, să discute despre *The Apprentice** decât să analizeze procentele la primul serviciu. Judy și-a oferit susținerea și în ceea ce privește plimbatul câinilor; în fiecare dimineață,

* Concurs televizat între oameni talentați care doresc să devină asistenții lui Donald Trump.

după ce ea, Murray și iubita lui, Kim Sears luau micul dejun împreună, îi scotea la plimbare pe cei doi border terieri, Maggie May și Rusty. Asta îi permitea lui Murray să-și „facă ordine în gânduri“.

Criticile au fost, fără doar și poate, jignitoare, chiar dacă Judy, ca fost redactor pentru ziarul în format mare *The Herald**, știe cum funcționează jocurile presei. A fost supărată pe bună dreptate când, într-o vară, la Wimbledon, a luat un ziar la care scria pe atunci și a văzut că prima pagină anunța o dezbatere pe paginile următoare plecând de la întrebarea dacă nu cumva era prea insistentă pentru binele propriului fiu și ajungând la coatele ei atât de ascuțite în lupta din tenis încât îi puteau scoate ochii adversarului lui Murray. N-a mai colaborat prea mult cu respectivul ziar...

Când fostul campion la Wimbledon, Boris Becker, a acuzat-o pe Judy că îl sufocă pe Murray în așa hal încât se poate să-i compromită șansele de a câștiga un mare șlem – în unele părți a apărut că Becker îl numea „băiatul mamei“ –, ea i-a replicat neamțului că nu știe nimic despre familia sa.

Există o singură persoană care a separat taberele din tenisul britanic mai puternic decât Andy Murray, iar aceea este mama sa. Ani întregi, criticii au comentat atât de fervent, încât a fost dificil să se audă prea multe cuvinte de recunoaștere și laudă pentru rolul ei pozitiv jucat în tenisul britanic. Despre cum a crescut doi băieți din Dunblane, Stirlingshire – o parte a lumii unde climatul nu este propice tenisului –, care au ajuns să joace la cel mai

* Ziar scoțian fondat în 1783; se spune că ar fi cel mai longeviv ziar din lume.

înalt nivel. Aveți permisiunea lui Judy să o numiți o mamă insistentă din tenis, a afirmat ea cândva, dar numai dacă vă referiți la cum a insistat ca Andy și Jamie să aibă cele mai bune oportunități pentru a evolua în tenis. Nu și dacă vreți să spuneți că i-a forțat să practice un sport pe care nu-l îndrăgeau. Pentru că nu a făcut asta.

La Wimbledon 2013, al optulea din cariera fiului său, publicul britanic a dat impresia că începe s-o privească pe Judy puțin altfel, iar asta nu numai pentru că își vopsise părul „blond alb-fierbinte”. Bineînțeles, au rămas câteva persoane mânioase și câțiva expeditori de scrisori – nu vei putea niciodată să câștigi simpatia tuturor –, dar tolba poștașului n-a mai adus atâta josnicie ca înainte și a părut că mai mulți observatori ai tenisului au ajuns să recunoască faptul că ea a fost o forță a binelui în viața lui Andy și a lui Jamie.

Una dintre marile bucurii pe care i le-a adus lui Murray câștigarea Olimpiadei și a US Open-ului din 2012 a fost oportunitatea de a-i explica mamei sale, precum și tuturor celorlalte persoane importante din viața lui, cât de recunoscător este pentru tot ceea ce au făcut pentru el în decursul vieții sale în tenis: „O mare parte din ceea ce mă împinge înainte este dorința de a-i răsplăti pe cei care îmi sunt aproape”. Murray a afirmat odată că mama lui este singura persoană care îl „ghicește”. Cu ocazia unui Crăciun, i-a oferit lui Judy o felicitare în care îi mulțumea pentru că „întotdeauna ai crezut în mine, m-ai susținut întotdeauna și m-ai lăsat întotdeauna să iau singur deciziile. Dar, mai mult decât orice, vreau să-ți mulțumesc pentru că ești cea mai bună Mamă

din lume“. S-a lăsat cu lacrimi. Murray a dojenit-o afectuos: „De ce plânger, femeie proastă?“

Doar două subiecte au fost dezbătute în primele zile ale celor două săptămâni de Wimbledon. Primul, iar acesta nu era de neglijat – ce părere aveai despre Marea Serena și Maria Ding-Dong, după ce Serena Williams a fost citată de *Rolling Stone* descriindu-l pe Grigor Dimitrov, iubitul Mariei Șarapova și unul dintre „foștii“ americanei, drept „bărbatul cu inima neagră“?

Oare Șarapova a renunțat la tărâmul înalt al moralei – un Henman Hill al eticii din afara terenului? – când, în conferința de presă de dinaintea turneului, a răspuns că Williams n-ar trebui să dezbată viața amoroasă a altor jucători, cât timp iubitul ei „era însurat, cu copii și se afla în timpul divorțului“? Asta s-a dezbătut îndelung; Wimbledonului îi pasă mai mult de telenovele decât de aptitudinile tehnice ale concurenților, iar această confruntare a însemnat că Andy Murray a avut parte de o perioadă de acomodare mai liniștită decât s-ar fi întâmplat în mod obișnuit.

Cealaltă problemă la ordinea zilei, iar pe asta n-o auziți în fiecare vară, a fost ronțăirea tuturor posibilităților existente înaintea tragerii la sorți; a trecut mult timp de când n-a mai fost atât interes pentru cine și unde avea să aterizeze pe tablou. Lumea avea un motiv pentru asta, iar acel motiv era Rafa Nadal – cap de serie numărul cinci, așa că exista posibilitatea, dacă sorții ar fi acționat în acea direcție, ca el să-l întâlnească pe Murray nu mai târziu de sferturi. Nu trecuseră nici două

săptămâni de când Nadal mai „împușcase“ un titlu la Roland Garros, devenind astfel primul bărbat din istorie care câștiga același Mare Șlem de opt ori; totuși – cum mallorcanul ratase șapte din ultimele douăsprezece luni din cauza problemelor recurente la genunchi – era în afara primilor patru. Formula aplicată pe iarbă de Clubul Englezesc, care ia în considerare performanțele trecute pe această suprafață, nu avea să-i salte locul în lista capilor de serie; David Ferrer avea să fie al patrulea, iar Nadal al cincilea. Deci, în cazul în care computerul era dur cu Murray, britanicul ar fi trebuit să-i bată pe toți trei marii săi rivali pentru a câștiga la Wimbledon – exista un scenariu în care ar fi jucat în sferturi cu Nadal, în semifinale cu Roger Federer, iar pentru titlu, cu Novak Djokovic.

Absența lui Murray de la Roland Garros din cauza durerilor la spate – a fost primul șlem ratat de la retragerea din French Open-ul și Wimbledonul din 2007, după ce s-a accidentat la încheietura mâinii – a crescut și mai mult interesul asupra potențialei sale rute prin jungla de 128 de jucători.

Dintre cele patru bestii din tenisul masculin – Ferrer, poreclit Mica Bestie, nu făcea parte din grup – Murray avusese parte de cea mai bună pregătire pentru Wimbledon. Cea mai grea tranziție pentru jucătorii profesioniști de tenis este când trec de la zgură la iarbă; după luni de salturi înalte și buclate ale mingii, trebuie dintr-odată să aibă de-a face cu mingi joase, ca din pușcă, cu slice-uri la firul ierbii. Fesele încearcă să-și amintească faptul că ai nevoie să ajungi cât mai aproape de pământ posibil. Și, dacă nu ai flexibilitatea lui Djokovic,